

SPIS TREŚCI

WSTĘP	13
CZĘŚĆ PIERWSZA	
POWROTY W UJĘCIU TEORETYCZNYM I BADAWCZYM	21
Rozdział 1	
Strumienie migracyjne w Europie i Polsce. Literatura i stan badań	23
1.1. Wyjazdy i powroty w powojennej historii Europy i Polski	24
Nowy ład po drugiej wojnie światowej	24
Wyjazdy i powroty po upadku muru berlińskiego i akcesji do Unii Europejskiej	29
1.2. Literatura i stan badań nad migracjami powrotnymi	32
Główne podejścia i wątki tematyczne w literaturze międzynarodowej	32
Migracje powrotne w polskiej literaturze powojennej do lat 90.	39
Powroty poakcesyjne w literaturze polskiej	41
Rozdział 2	
Podstawy teoretyczne i projekt badań własnych	48
2.1. Powroty a teorie średniego zasięgu	49
Komplementarność teorii migracji	49
Użyteczność i ograniczenia teorii średniego zasięgu	51
2.2. Migracja powrotna w świetle <i>grand theories</i>	62
Fenomenologia Alfreda Schütza	62
Realizm społeczny Margaret Archer	68
Implikacje <i>grand theories</i> dla badania migracji powrotnej. Próba syntezy ...	72
2.3. Model koncepcyjny i główne pojęcia	76
Świat życia i struktury w cyklu migracyjnym	76
Badanie świata życia i właściwości strukturalnych	79
Model strategii migrantów powrotnych	81
2.4. Metodyka i metodologia badań własnych	84
Problem badawczy i przebieg badań	84
Dobór próby, techniki i narzędzia badawcze	89
CZĘŚĆ DRUGA	
ŚWIAT ŻYCIA MIGRANTÓW POWROTNYCH I WŁAŚCIWOŚCI STRUKTURALNE	101
Rozdział 3	
Percepcja możliwości i ograniczeń w cyklu migracyjnym	103
3.1. Życie w Polsce przed wyjazdem	104
Pierwotne środowisko rodzinne i migracje	104
Pierwsze troski i projekty. Percepcja struktury	109
3.2. Pobyt za granicą	115
Troski a decyzja o wyjeździe za granicę	115
Percepcja właściwości struktury społecznej	118
Percepcja właściwości struktury kulturowej	126

Percepcja przebiegu kariery zawodowej	132
Realizacja trosk i nowe projekty	135
3.3. Powrót i życie w Polsce	141
Troski a decyzja o powrocie	141
Percepcja właściwości struktury społecznej	146
Percepcja właściwości struktury kulturowej	151
Percepcja przebiegu kariery zawodowej	157
Realizacja trosk i projekty na przyszłość	161

Rozdział 4

Przemiany wybranych właściwości struktury społecznej w Polsce i Europie	165
4.1. Przemiany ekonomiczne i demograficzne	166
Przemiany ekonomiczne	166
Przemiany demograficzne	171
4.2. Przemiany wzorów ruchliwości społeczno-zawodowej	178
Mechanizmy stratyfikacyjne i ruchliwość społeczna w latach 1982–2005	178
Struktura stratyfikacyjna i ogólny poziom ruchliwości po akcesji do Unii Europejskiej	180
Stabilność zatrudnienia i znaczenie wykształcenia na rynku pracy	184
4.3. Przemiany w polityce migracyjnej względem powracających	188
Kształtowanie się polityki wobec powracających	188
4.4. Przemiany w technologii i komunikacji	197
Rozwój technologiczny i poziom innowacyjności	197
Nowe technologie informacyjno-komunikacyjne i transport	201

Rozdział 5

Przemiany wybranych właściwości struktury kulturowej w Polsce i Europie	208
5.1. Wartości i normy	210
Przemiany wartości w Polsce	210
Rodzina, praca, religia	215
Tożsamość narodowa, zaufanie społeczne i społeczeństwo obywatelskie	221
5.2. Dyskurs i narracje medialne	223
Dyskurs migracyjny	223
Narracje medialne w prasie i serialach telewizyjnych	225
5.3. Postawy i opinie społeczne	238
Postawy w stosunku do Obcych	238
Postrzeganie skutków migracji i migrantów powrotnych	244

CZĘŚĆ TRZECIA

STRATEGIE MIGRANTÓW POWROTNYCH	255
---	------------

Rozdział 6

Wymiary strategii migrantów powrotnych	257
6.1. Sposób działania w odpowiedzi na właściwości strukturalne	257
Refleksyjność a znaczenie wyjazdów i powrotów	257
Percepcja zmian w Polsce i poziom akceptacji właściwości strukturalnych	261

6.2. Komunikaty i przepracowanie emocjonalne	266
Wzory przepracowania emocjonalnego	266
Entuzjazm powrotny	268
Niepokój powrotny	274
6.3. Ruchliwość przestrzenna a ruchliwość społeczna	277
Ruchliwość przestrzenna respondentów	277
Ruchliwość społeczno-zawodowa respondentów	281
6.4. Nabywanie i transfer zasobów. Przepracowanie strukturalne	286
Zasoby społeczno-kulturowe nabyte za granicą	286
Transfery zasobów ekonomicznych i społeczno-kulturowych	290
Przyjęcie i odrzucenie transferów społeczno-kulturowych	295
6.5. Sieci społeczne i znaczenie miejsca	297
Miejsca związane z dzieciństwem i wczesną młodością	297
Sieci społeczne i relacje migrantów z miejscem pobytu za granicą	301
Sieci społeczne i relacje migrantów z miejscem pobytu po powrocie do Polski	306
6.6. Rezultat akulturacji i reakulturacji: tożsamość i osobowość	312
Strategie akulturacyjne	312
Transformacja tożsamości i reakulturacja	317
Przemiany osobowościowe	324
Rozdział 7	
Typy strategii migrantów powrotnych	328
Wybrane typologie migracji powrotnych	328
Strategie migrantów powrotnych w świetle badań własnych	332
Typy strategii migrantów powrotnych na podstawie przykładowych biografii	340
ZAKOŃCZENIE	355
Bibliografia	363
Indeks osobowy	385
Indeks rzeczowy	387
Wykaz tabel	391
Wykaz rysunków	393
Summary:	
Coming Home to an (Un)familiar Country: The Strategies of Returning Migrants	395
The general structure of the book. Table of contents	397